

Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21423>

Özet

Etkili Öğretim Stratejileri Ölçeği (EÖSÖ), eğitim bilimleri alanında, öğretmenlerin ve eğitimcilerin kullandıkları etkili öğretim yöntem ve stratejilerini sistematik olarak ölçmek ve değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. 2018 yılında Cüçük ve arkadaşları tarafından yapılan bu geliştirme çalışması, öğretim süreçlerinin kalitesini artırmayı hedefleyen araştırmacılar için önemli bir kaynak sunmaktadır.

Ölçek, öğretmen adayları ve görevdeki öğretmenlerin kendi öğretim uygulamalarına yönelik algılarını belirlemeye odaklanmıştır. Bu sayede, hangi stratejilerin daha sık kullanıldığını, hangi alanlarda mesleki gelişim ihtiyacı olduğu tespit edilebilir. Ölçek geliştirme süreci, standart psikometrik prosedürlere uygun olarak yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Öğretim stratejileri, eğitim bilimleri, ölçek geliştirme, öğretmen yeterliliği, etkili öğretim, eğitimde ölçme.

Yazarlar

Eyüp Cüçük, Kaan Kara, Fatih İiraz, Erol Bay.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğretmen adayları veya görevdeki öğretmenlerin kullandıkları ve algıladıkları etkili öğretim stratejileri düzeylerini belirlemektir. Ölçek, özellikle eğitim fakültelerinde ve sürekli mesleki gelişim programlarında, öğretim kalitesini artırmaya yönelik ihtiyaç analizleri yapmak için tasarlanmıştır.

EÖSÖ, eğitim araştırmacıları ve farklı stratejilerin öğrenci başarıları üzerindeki etkilerini incelemesine olanak tanır. Böylece, hangi stratejilerin daha yüksek verimlilik sağladığını bilimsel yöntemlerle tespit edilebilirken, öğretmenlerin pedagojik repertuarları değerlendirilmelerine de yardımcı olur.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin sınıf içinde uyguladıkları ve öğrenme çıktıları maksimize etmeyi amaçlayan çeşitli öğretim stratejileri boyutlarını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle dört temel boyutta toplanabilir: **Planlama ve Hazırlık, Uygulama ve Yöntem Çeşitliliği, Öğrenci Katılımı ve Etkileşim ile Değerlendirme ve Geri Bildirim.**

Ölçülen psikolojik yap?, yaln?zca teknik yeterlili?i de?il, ayn? zamanda ö?retmenin stratejik dü?ünme becerisini, ö?renme ortam?n? yönetme kapasitesini ve teorik bilgiyi prati?e aktarma yetene?ini de kapsar. Ölçek, ö?retmenlerin etkili kabul edilen ça?da? ö?retim yakla??mlar?na ne kadar uyum sa?lad???n? de?erlendirmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, yap?sal geçerli?ini sa?lamak amac?yla detayl? analizler yap?lm??t?r. Cücük ve arkadaşlar? (2018), ölçe?in ölçmek istedi?i teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için çe?itli geçerlik çal??malar?na yer vermi?tir. Geçerlik sonuçlar?, ölçe?in e?itim bilimleri alan?ndaki ilgili yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Özellikle **yap? geçerli?i** kapsam?nda aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ve do?rulay?c? faktör analizi (DFA) teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere uygun ?ekilde yüklendi?ini ortaya koyarak ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü desteklemi?tir. Geçerlik ile ilgili detayl? istatistiksel veriler orijinal makalede sunulmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik (tutarl?l?k) çal??malar? kapsam?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu hesaplamalarda yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in içsel bütünlü?ünün sa?lam oldu?unu kan?tlar.

Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde uyguland???nda benzer sonuçlar verme kapasitesine sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Güvenirlik çal??malar?n?n say?sal detaylar? ve di?er güvenilirlik testleri (örne?in test-tekrar test güvenilirli?i veya iki yar? güvenilirli?i) orijinal makalede ayrınt?l? olarak sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Etkili Ö?retim Stratejileri Ölçe?i (EÖSÖ), çok boyutlu bir yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? ortaya ç?karmak için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, etkili ö?retim kavram?n?n farklı stratejik alt bile?enlerden olu?tu?unu do?rulam??t?r.

Faktör Analizi sonucunda belirlenen faktörler, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemi? ve her bir faktörün ölçek varyans?na önemli katkı sa?lad??? tespit edilmi?tir. Bu faktörler, genellikle **Aktif Ö?renme Yöntemlerini Kullanma**, **Ders Materyallerini Etkili Kullanma** ve **Ö?renciyi Güdüleme** gibi temel ö?retim stratejileri alanlar?n? temsil etmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Öz bildirim tipi Likert ölçeği)

Format: Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak tipik bir Likert formatı olduğu varsayılmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adayları.

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Öğretmen adayları) ve yetişkin profesyoneller (Görevdeki öğretmenler).

Popülasyon Detayları: Çalışmanın orijinal örnekleme, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri için uygun görülen, eğitim alanında çalışan veya eğitim gören bireylerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, kapsamlı bir madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alma, pilot uygulama ve ardından psikometrik analizler (AFA, DFA, Cronbach Alfa) adımlarını içeren titiz bir metodoloji ile geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

EÖSÖ, eğitimde ölçme, psikometri, öğrenme, öğretmen yeterliliği, eğitimde değerlendirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Eyüp Cüçük

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değil.

Kurum E-posta Adresleri: cucukeyup@gmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değil (Sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden iletişim kurulabilir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018 (Yayın tarihi).

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve eğitim araştırmalarında kullanılabilecek durumda, orijinal kaynağa atıf yapılabilecek şekilde genellikle ücretsizdir. Ticari kullanım ve büyük ölçekli

uygulamalar için sorumlu yazar (Eyüp Cücük) ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Cücük, E., Kara, K., ?iraz, F. ve Bay, E. (2018). Etkili Ö?retim Stratejileri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi (EÖSÖ): Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 1181-1198. doi: 10.17755/esosder.375013

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [etkili-ogretim-stratejileri-olcegi-toad.pdf](#)

Etkili Ö?retim Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu giri?te sunulmamaktadır. Ölçek maddelerinin tamamına ve derecelendirme bilgilerine ula?mak için lütfen orijinal kaynak olan Cücük vd. (2018) makalesine ba?vurunuz veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.